

Ekspertyza dotycząca obecności zwierząt podlegających ochronie gatunkowej w rejonie planowanego przedsięwzięcia polegającego na termomodernizacji budynku Urzędu Gminy w Lipiu przy ulicy Częstochowskiej

---

Paweł Żyła
Turawa 20 maja 2015

„Analizy Przyrodnicze”
Tel. +48 660 623 399
NIP 9910362383

Paweł Żyła 46-045 Turawa-Marszałki, ul. Lipowa 1a
www.analizyprzyrodnicze.pl
REGON 160364519

Cel opracowania

Ekspertyza ma na celu zapewnienie możliwości realizacji przedsięwzięcia budowlanego – termomodernizacji budynku - w sposób nie stanowiący zagrożenia dla zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz ich siedlisk. Przeprowadzone badania miały na celu zidentyfikowanie przede wszystkim lokalizacji gniazd ptaków i dziennych schronień nietoperzy, uwzględniono również inne grupy zwierząt (m.in. owady takie jak trzmiele, mięczaki jak ślimaki winniczki), czy małe ssaki (łasicowate) jak kuna domowa.

Metoda

Ekspertyzę oparto o poranną wizję terenową w dniu 12.05.2015 (godziny 8:05 - 9:50) wykonaną przez autora dokumentacji (Paweł Żyła). Obserwacje prowadzono w punktach przy głównych ścianach budynku, w każdym punkcie spędzając około 10 minut. W szczególności obserwowano ptaki niosące pokarm do gniazd (oraz nasłuchiowano piskląt) oraz dokonano oględzin widocznych szczelin w poszukiwaniu śladów nietoperzy (zabrudzenia, odchody). Dokonano również inspekcji poddasza i piwnic.

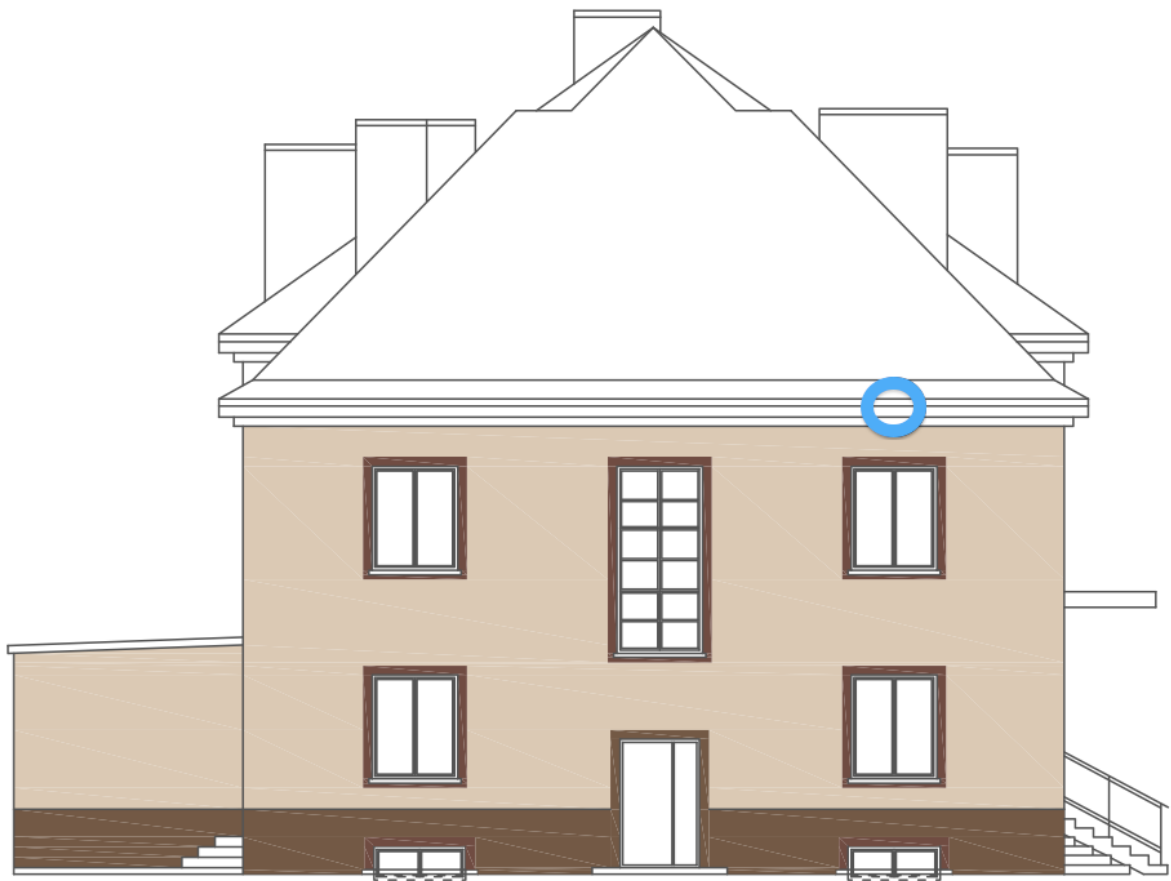
Wyniki

Pomimo położenia wśród terenów zielonych (park) na budynku stwierdzono nieliczne zajęte gniazda ptaków dwóch gatunków (wróbel – 1 gniazdo, kawka – 2 do 4 gniazd)

Wróbel (*Passer domesticus*)

Na budynku stwierdzono obecność jednego zajętego gniazda. Znajdowało się na elewacji południowej, pod rynną.

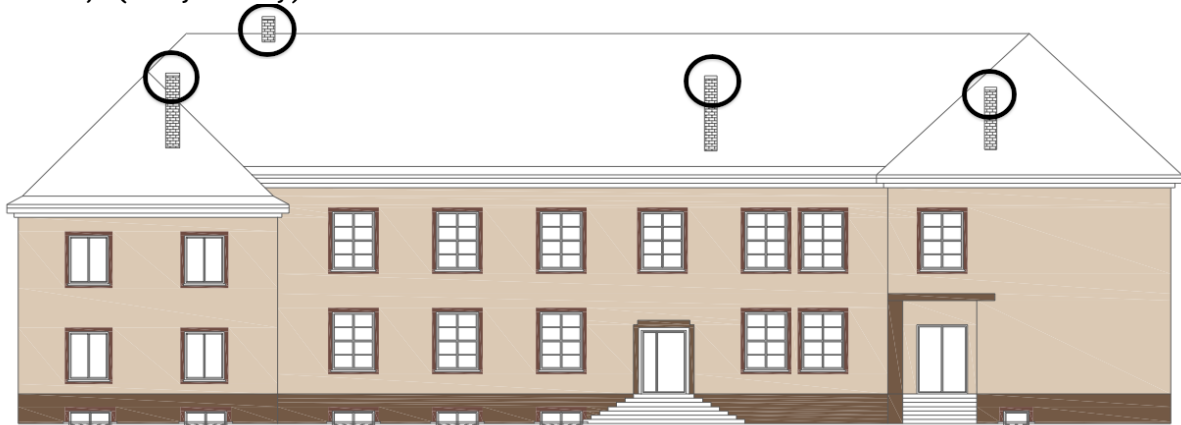
Dodatkowo stwierdzono co najmniej cztery stare, niezajęte gniazda wróbli w innych częściach budynku (również pod rynnami).

Kawka (*Coloeus monedula*)

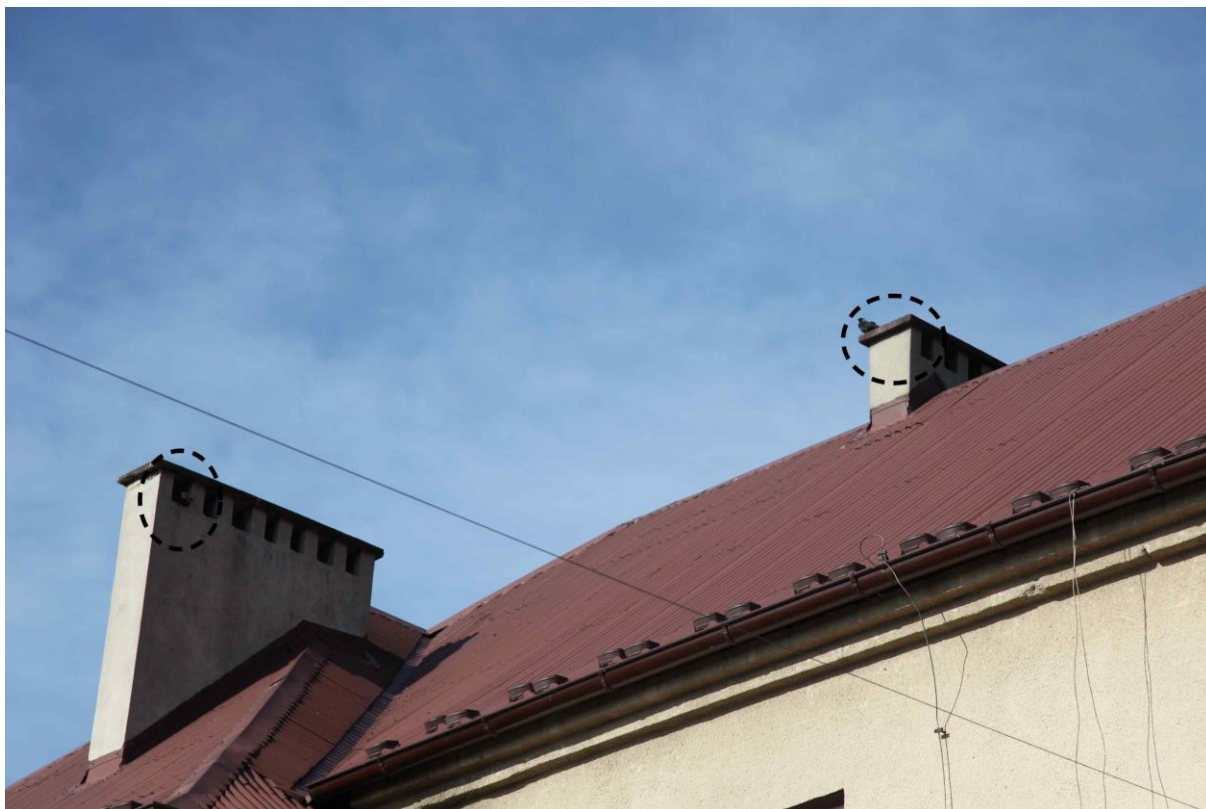
Na budynku Urzędy Gminy ptaki zajmowały stanowiska lęgowe w ciągach kominowych/wentylacyjnych. Ze względu na kolonijny charakter lęgów tego ptaka trudno jednoznacznie określić liczbę zajętych gniazd. Na podstawie ilości i częstości obserwacji ptaków dorosłych oceniono ją na od 2 par do 4 par. Ptaki zajmowały kominy położone we wschodniej części budynku.

Lokalizację gniazda na fragmencie projektu przyszłej elewacji przedstawia poniższa ilustracja (żółty czarny).

Konstrukcja budynku (drewniany dach, podpiwniczenie) umożliwia potencjalnie funkcjonowanie większej kolonii letniej lub niewielkiego zimowiska nietoperzy. Podczas wizji terenowej poddasza nie stwierdzono jednak jakichkolwiek śladów obecności nietoperzy (odchody, reszty pokarmu, zabrudzenie belek). W podpiwniczeniu brak jest pomieszczeń o właściwej termicie i wilgotności dla hibernujących nietoperzy (piwnice bardzo suche lub/i ciepłe). Na poddaszu stwierdzono liczne ślady (odchody) kuny domowej (*Martes foina*) – gatunek łowny.

Zalecenia

W celu sprawnej realizacji przedsięwzięcia budowlanego zaleca się podjęcie działań formalno-prawnych jak i organizacyjno-technicznych.

Działania formalno-prawne

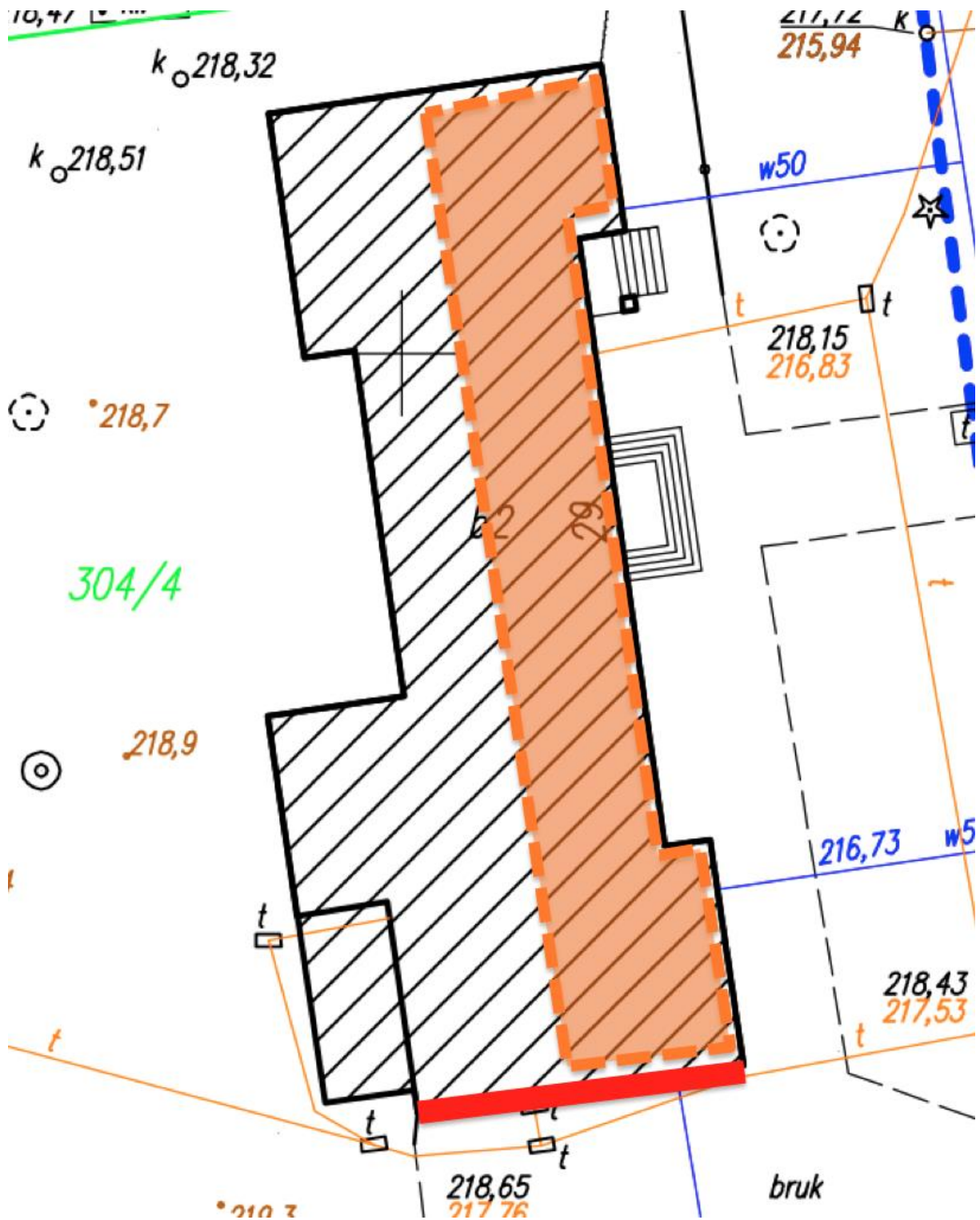
Realizacja prac wymaga uzyskania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących lub innych niż dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną (na podstawie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 lub 1a). Projekt pisma w załączniku I.

Rozwiązania organizacyjno-techniczne

Rozwiązanie polega na takiej zmianie planów inwestycyjnych, by ich realizacja nie pociągała za sobą zabijania ptaków, niszczenia jaj a w przypadku zniszczenia siedlisk nastąpiło ich odtworzenie.

1. Konieczne jest prowadzenie robót z pominięciem bezpośredniego sąsiedztwa gniazd oraz pozostawienie ptakom możliwości dolecenia do gniazda. Odcinek ściany przy której nie należy prowadzić prac do momentu zakończenia lęgów (okres 1 marzec – 15

sierpnia) zaznaczono na czerwono na poniższym rysunku. Ze względu na leży kawk w przewodach kominowych/wentylacyjnych oraz prawdopodobny rozród kuny leśnej na dachu, w okresie 1 marca – 15 sierpnia, nie należy również prowadzić prac na dachu w jego wschodniej połowie

2. Ewentualne usunięcie lub przycięcie krzewów i drzew przy ścianach budynków poza sezonem lęgowym.*

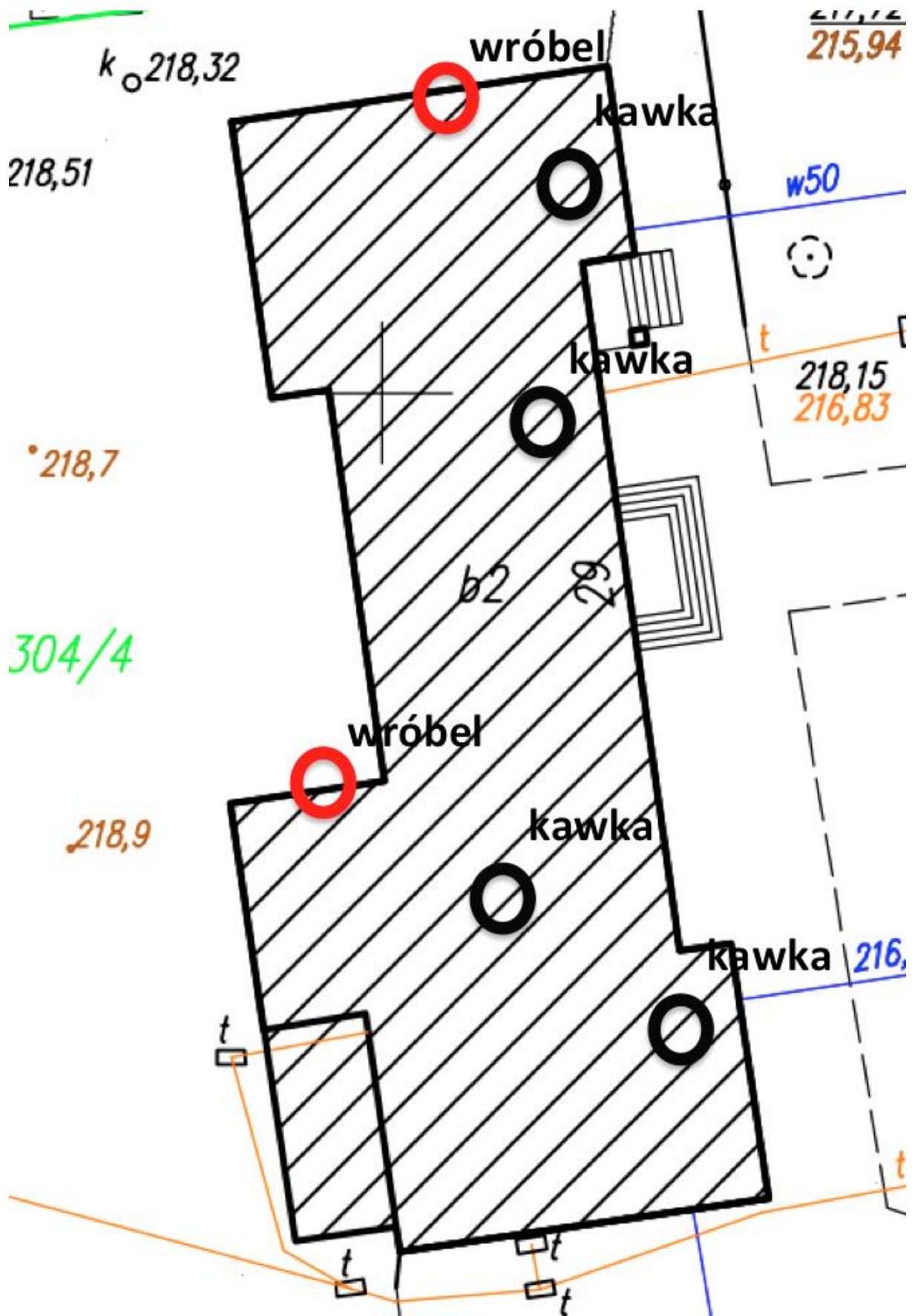
3. Zniszczenie dotychczasowych miejsc gniazdowych, **w tym zamykanie siatką otworów kominowych/ wentylacyjnych**, należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków.*
4. Place i tymczasowe magazyny należy zlokalizować poza terenami zielonymi żerowisk ptaków.
5. Przebywanie pracowników w sąsiedztwie gniazd należy ograniczyć do niezbędnego minimum, nie należy w ich pobliżu lokować ciągów komunikacji po rusztowaniu ani składów sprzętu i materiałów.
6. W przypadku jakichkolwiek niejasności lub pojawienia się nowych miejsc gniazdowych, dalszy przebieg prac należy konsultować z osobą mającą doświadczenie ornitologiczne lub/i chiropterologiczne związane z pracami budowlanymi.
7. Zniszczone siedliska chronionych zwierząt należy odtworzyć poprzez zamontowanie sztucznych schronień (skrzynek) w ilości:
  - a. dwie skrzynki podtynkowe lub natynkowe dla wróbli, (na wysokości co najmniej 5 m)
  - b. cztery skrzynki dla kawek na kominach lub pozostawienie co najmniej czterech nieużytkowanych ciągów kominowych /wentylacyjnych otwartych i do dyspozycji kawek.

Propozycję rozmieszczenia skrzynek przedstawia poniższy rysunek.

---

* okres lęgowy zgodnie z zapisami prawa 52 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) przypada na 1 marca – 15 października

Podsumowanie

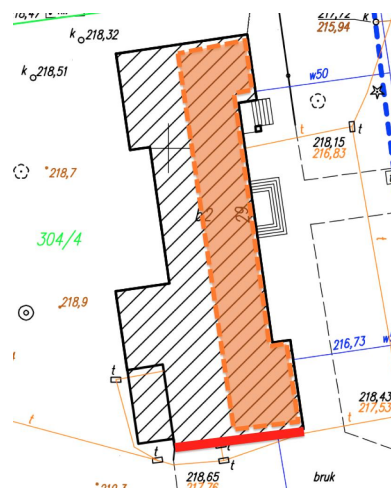
Prowadzenie prac zgodnie z zaproponowanym harmonogramem (rozwiązania organizacyjno-techniczne), pozwala na realizację przedsięwzięcia budowlanego w sposób niezagrażający gniazdującym ptakom oraz nieuszcuplający ilości dostępnych miejsc gniazdowych w kolejnych latach. Zaproponowane działania spowodują również zapewnienie bezpieczeństwa osobników nietoperzy prawdopodobnie obecnych w szczelinach budynku oraz dostarczą im zastępcze schronienia.

Realizacja prac wymaga uzyskania zezwolenia Regionalnej Dyrekcji Środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących lub innych niż dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną (na podstawie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 lub 1a).

Streszczenie dla kierownika budowy i inspektora nadzoru budowlanego

Dla sprawnej realizacji przedsięwzięcia przy jednoczesnym nienaruszaniu przepisów o ochronie gatunkowej zwierząt konieczne są następujące działania:

1. W sąsiedztwie stwierdzonych gniazd, nie podejmowanie prac (m.in. stawiania rusztowań), aż do zakończenia lęgów przez ptaki, co nastąpi najpóźniej 15 sierpnia. Z prac należy wyłączyć tylko daną ścianę, a lub część dachu, a nie całą stronę budynku (kolor czerwony i pomarańczowy na poniższym rysunku oznacza obszar wyłączony z prac w okresie 1 marzec – 15 sierpnia).

Gniazda zlokalizowane są:

- na elewacji południowej budynku, pod rynną (wróbel)
- w czterech kominach we wschodniej części dachu (kawki)

2. W trakcie prowadzenia prac należy dokonać następujących działań kompensacyjnych
  - umieścić dwie skrzynki podtynkowe lub natynkowe dla wróbli na budynku (możliwie wysoko)
  - umieścić cztery skrzynki dla kawek na kominach lub pozostawienie co najmniej czterech nieużytkowanych ciągów kominowych /wentylacyjnych otwartych i do dyspozycji kawekPropozycję umiejscowienia skrzynek przedstawiono na poniższym rysunku.

